

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين إله خير ناصر و معين الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و علي و آلهما الطيبين الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين أبد الآدبين

نحوست یا نامناسبت

سؤال: در برخی از توصیه های شرعی و دینی؛ و نیز اصطلاحات علمی قدیم؛ و همچنین عقاید متداول میان مردم؛ تعبیر نحس بودن یا نامناسب بودن برخی روزها یا اوقات مانند در وقت تحت الشاعع بودن ماه، یا هنگام قمر در عقرب، و یا روزهای خاصی از ماهها مطرح است، می خواستم توضیح بفرمایید که آیا اینها چه صورتی دارد؟ کلی است؟ یا در شرایط خاص یا موارد خاصی است؟ مواردی که از نظر مناسبت یا عدم مناسبت قابل رعایت است؛ آیا به آنچه در برخی کتابهای دینی از قول شرع شریف آمده؛ محدود می شود؟ یا اینکه محدود به آن موارد مذکور نیست؟

جواب:

۱- آنچه به خصوص مورد سؤال شما واقع شده است؛ خیلی کلی بوده، چه برسد به سؤال از آنچه عموما در میان مردم مطرح است، که این دامنه موضوع را بسیار وسیعتر کرده و ابهام مطلب مورد سؤال را بیشتر می کند، ولی عجالتا به برخی موارد اشاره می شود .

۲- میان آنچه که میان عامه ناس مطرح است؛ و میان آنچه که در شرع شریف اشاره به آن شده؛ یا در منابع علمی (نتجم) به عنوان اختیارات ایام مطرح می شود، بسیار تفاوت است، چه اینکه بسیاری از موارد معروف در السنّة عامه دقیق نبوده، یا مشوب به اضافات یا تحریفاتی است، بر خلاف آنچه در شرع شریف رسیده یا در مراجع علمی معتبر مطرح گردیده است.

۳- همان موارد معتبر و دقیق و غیر محرف یا غیر مشوب به اضافات و تحریفات نیز؛ نوعا عنوان حذر و پرهیز کلی نداشته، و غالبا مذوریتش مربوط به برخی از امور می باشد، ولی در اذهان عامه مذوریتش بطور کلی است، و منشأ این ذهنیت یا به سبب عدم دقت در نقل بوده؛ یا بحاظ ملاحظة غالب موارد مربوطة به آن؛ که چون از قسم مذور بوده لذا بطور کلی مذور تلقی شده است.

۴- صحیح آنست که بگوییم: هر وقت مناسبت یا عدم تناسب با برخی از امور را داشته؛ که شخص در صورت شناختن موارد تناسب و عدم تناسب؛ و رعایت آنها؛ به خواست خداوند معال از فواید آن منتفع شده؛ و از مضار آن محفوظ می‌ماند.

۵- البته نخوستی که گاهی درباره ایام تعبیر می‌شود؛ ذاتی نبوده و عارضی است، و در حقیقت این اوقات از حساسیت ویژه‌ای برخوردار بوده و میزان آسیب پذیری انسان بالا می‌رود.

۶- نخوست آن اوقات یا به سبب عصیان و بروز خشم الهی در آن هنگام بوده؛ که بدیهی است برکتی نداشته بلکه نکبت آور است، (اعاذنا اللہ). و یا اینکه به سبب عروض آثار قدرت الهی در اوقات مختلف بوده؛ که بر حسب تنظیم و تقدیر الهی در قوانین تکوین و آفرینش؛ در هر وقتی موفقیت یا عدم موفقیت امری بیشتر قرار داده شده؛ و بالطبع امور دنیوی در اوقات مختلف (از نظر تیجه بخشی) متفاوت خواهد بود.

۷- همچنانکه تناسب رویش گیاهان را با هنگام اعتدال ریبعی و بروز نشانه‌های وقوع فصل بهار تشخیص می‌دهند؛ سایر تناسبها و عدم تناسبها را نیز از دیگر امور فلکی و آنچه مربوط به وضعیت کواکب است استخراج کرده؛ و به آن معین می‌نمایند، در لسان عرف و شرع و علم تنجیم؛ از این اوقات نامتناسب تعبیر به نحس شده است،

۸- اگر در هنگام خاصی این عدم تناسب به بیشترین امور اصلی مخاطبین (مانند تاسیس کارهای مهم، ازدواج، سفر و...) تعلق بگیرد؛ بطور کلی آن هنگام نحس تعبیر می‌شود، ولذاست که در این اوقات؛ شرع شریف اهل ایمان را از تأسیس یا متابعت امور مادی برحدز داشته؛ بلکه بجای آن توصیه به استغراق آن هنگام در عبادت فرموده است.

۹- بنابر این شخص آگاه با اطلاع از وقایع شوم در روز خاصی؛ یا عدم تناسب آن هنگام با بیشتر امور مهمه و اساسی؛ ضمن پرهیز از پرداختن به آن امور؛ نسبت به نوع رفتار در آن روز؛ هوشیار شده، و ضمن مراقبت در باطن و ظاهر؛ و پرهیز دقیقتو و عمیقتراز تاریکیها و پلیدیها؛ با اقبال بهتر و بیشتر به روشنیها و پاکیها؛ از شرور و آفات به حق تعالی استعاده می‌نماید.

۱۰- درباره تناسب یا عدم تناسب برخی امور در اوقات فلکی خاص؛ آنچه در کلام مقدس (وحى و خازنان وحى العبيّة) ذکر شده؛ بسیار محدود بوده؛ و چون این فرمایشات نوعاً در پاسخ سؤال خاص اشخاص و به مناسبت شرایط پرسشگر و اولویت‌های وی، و همچنین نیازهای غالب و امکانات عامه مردم بوده است، نه اینکه در مقام بیان؛ تمامی تفاصیل مناسبتها و عدم مناسبتها اوقات؛ نسبت به امور گوناگون و اشخاص مختلف باشد، لذا می‌بینیم که موضوعات مطرح شده به چند

عنوان محدود (سفر و نکاح و تاسیس امور و ..) آن هم در چند وقت خاص (قمر در عقرب و تحت الشعاع و ..) محدود می باشد.

۱۱- علت محدود بودن موارد ذکر شده در کلام مقدس؛ آسان نبودن ملاحظه تفاصیل بیشتر جهت عامه مردم بوده، که اکفا به مهمترین کارهای غالب ناس در آن زمان شده است.

۱۲- بنابر این موارد مذکوره دلیل بر اختصار در این موارد نبوده، و عدم ذکر دیگر موارد نیز دلیل بر عدم اهمیت یا عدم واقعیت آنها نمی باشد، و شخص مهتدی به روش انسیا و اوصیای الهی اعتباب؛ ضمن بهره مندی از موارد ذکر شده، در صورت علاقه به اطلاع و مراجعات موارد دیگر؛ می تواند از طریق مطمئن اقدام نماید.

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ